

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

KLASA: 602-04/12-13/00007

URBROJ: 533-07-12-0001

Zagreb, 15. veljače 2012.

VISOKIM UČILIŠTIMA
- SVIMA -
AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

**Predmet: Tumačenje i upute o drugoj razini visokoga obrazovanja u Republici Hrvatskoj
- daju se**

Poštovani,

Obzirom na velik broj upita građana, tijela državne uprave i poslodavaca, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa ovim putem izdaje tumačenje i upute o ECTS bodovima i godinama studija za kvalifikacije na drugoj razini visokoga obrazovanja, posebice vezano uz specijalističke diplomске stručne studije. Ovo tumačenje odnosi se **isključivo** na osobe koje su upisale prvu razinu studija 2005. godine ili kasnije. Ovo tumačenje **ne odnosi se** na osobe koje su studij upisale 2004. godine ili ranije.

Razlog za davanje tumačenja

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa redovito zaprima upite o tomu je li moguće da osoba završi prvu razinu studija u trajanju od tri godine i nakon toga drugu razinu studija u trajanju od jedne godine. Primjer upita koje zaprima MZOŠ glasi:

- završio sam preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od tri godine i stekao naziv sveučilišni prvostupnik i 180 ECTS bodova. Mogu li ja upisati diplomski sveučilišni studij u trajanju od 1 godine i steći još 60 ECTS bodova i naziv magistar struke?
- završila sam stručni studij te stekla naziv stručna prvostupnica i 180 ECTS bodova. Mogu li upisati specijalistički diplomski stručni studij od 1 godine i steći 60 ECTS bodova?
- naš zaposlenik upisao je trogodišnji stručni studij 2006. godine u trajanju od tri godine (180 ECTS bodova) i završio ga 2010. godine. Nakon toga je upisao specijalistički diplomski stručni studij u trajanju od 1 godine, stekao naziv specijalist struke i sada ima ukupno 240 ECTS bodova. Kako ga uspoređujemo u našem sustavu radnih mjesta s magistrima struke ili specijalistima struke koji imaju 300 ECTS bodova, ili sa starom visokom stručnom spremom?

Zakonski okvir i europski standardi za kvalifikacije druge razine u Republici Hrvatskoj

Temeljem članka 72. stavka 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 105/04, 174/04, 02/07, Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, u daljnjem tekstu: ZZDVO), sve osobe koje završavaju prvu i drugu razinu sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj moraju imati ukupno stečenih najmanje 300 ECTS bodova.

Temeljem članka 74. ZZDVO-a, članaka 9. i 10. Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“, broj 107/07), osobe koje su stekle naziv stručni prvostupnik i naziv stručni specijalist uz naznake struke mogle su tijekom svojega studija steći 240 ECTS bodova ili više. Dakle, zakon je definirao mogućnost da osoba upiše i završi prvu i drugu razinu stručnih studija u trajanju kraćem od 5 godina, na kojem je ukupno stekla manje od 300 ECTS bodova.

Europski standard za drugu razinu visokoga obrazovanja, koji su europski ministri definirali 2005. godine na ministarskoj konferenciji u Bergenu, jest pet godina ukupnoga trajanja studija. Od tih pet godina studija, minimalno jedna godina mora biti izvedena na drugoj razini studija. Prema izvješću Eurydice iz 2010. godine, ne postoji nijedna europska država u kojoj je kao standard druge razine obrazovanja definiran studij u ukupnom zbirnom trajanju od četiri godine.

Temeljem članka 78. ZZDVO-a, studijski programi moraju biti usklađeni s potrebama profesionalnoga sektora i s programima u zemljama Europske unije. Također, temeljem članaka 13. i 16. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (Narodne novine 24/10), elaborat o studijskom programu mora sadržavati analizu zapošljivosti studenata po završetku studijskog programa.

Uputa visokim učilištima za diplomske sveučilišne studije

Iz gore navedenog je vidljivo da ZZDVO zabranjuje upis studenata na sveučilišni diplomski studij koji bi doveo do ukupnoga stjecanja manje od 300 ECTS bodova. Stoga **upućujemo visoka učilišta da svoje natječaje za upis studenata prilagode tom zakonskom uvjetu ako za tim postoji potreba.**

Uputa visokim učilištima za specijalističke diplomske stručne studije

Iz gore navedenog vidljivo je da ZZDVO na stručnim studijima omogućava ukupan zbroj godina studija na prvoj i drugoj razini između četiri i pet godina, odnosno minimalno 240 ECTS bodova. Iz toga slijedi da ZZDVO dopušta upis studenata na specijalistički diplomski stručni studij koji bi doveo do ukupnoga stjecanja manje od 300 ECTS bodova.

Ipak, studenti koji ukupno steknu manje od 300 ECTS bodova:

- nisu usklađeni s europskim standardom za drugu razinu studija;
- stoga bi mogli imati problema s priznavanjem svojih kvalifikacija u drugim državama;
- završili su jednu godinu studija manje od zakonskoga propisa za sveučilišne studije i standarda za dio stručnih studija u Republici Hrvatskoj;
- stoga se mogu suočiti s problemima na tržištu rada u Republici Hrvatskoj kod poslodavaca koji budu uzimali u obzir ukupno stečene ECTS bodove na studiju;
- možda će trebati završiti dodatnu godinu studija kasnije tijekom svojega života, ili druge razlikovne obveze do punoga standarda za drugu razinu studija.

Visoka učilišta koja izvode specijalističke diplomske stručne studije, temeljem ZZDVO-a, imaju pravo samostalno odrediti uvjete za upis na studij. Ipak, pozivamo visoka učilišta da svoje natječaje za upis studenata na specijalističke diplomske stručne studije prilagode tako da se na njih mogu upisati **samo oni studenti koji bi završetkom studija ukupno stekli najmanje 300 ECTS bodova.** Preciznije, ako izvode jednogodišnje specijalističke diplomske stručne studije, da kao uvjet za upis na studij definiraju prethodno završen odgovarajući 4-godišnji studij prve razine. Istovremeno, ako žele upisivati studente koji su prethodno završili 3-godišnje studije prve razine, da akreditiraju 2-godišnji specijalistički diplomski stručni studij i te studente upisuju isključivo na takve studije.

Ona visoka učilišta koja i dalje budu upisivala studente na specijalističke diplomske stručne studije završetkom kojih bi stekli ukupno manje od 300 ECTS bodova **upućujemo na obvezu da potencijalne studente javno, transparentno i pravovremeno izvijeste** o gore navedenim činjenicama, posebice vezano uz tržište rada i priznavanje kvalifikacija u inozemstvu.

Agenciju za znanost i visoko obrazovanje i sveučilišta pozivamo da, unutar svojih ovlasti, posebice obrate pažnju na sadržaj, realističnost i kvalitetu analiza zapošljivosti studenata po završetku studijskog programa, a koji moraju biti sadržani u elaboratima o studijskom programu.

Republika Hrvatska mora snažnije povezati svoj sustav obrazovanja s dugoročnim strateškim potrebama hrvatskoga društva i gospodarstva. MZOS će u sljedećem periodu nastaviti aktivno raditi na boljem razumijevanju sustava visokoobrazovnih kvalifikacija i na poticanju suradnje između visokih učilišta i gospodarstva. U tom smislu stojimo na raspolaganju za sve razgovore i za sva eventualna pitanja vezana uz ovaj dopis i uz druge teme vezane uz zapošljivost.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Našlovima
2. Pismohrana, ovdje

